

Komponisti

Pierre Boulez (roj. 1925)

Francoski serialistični skladatelj Pierre Boulez je danes nesporno ena največjih glasbenih avtoritet. Po študiju pri Olivieru Messiaenu in Renéju Leibowitzu je leta 1954 ustanovil enega prvih ansamblov za izvajanje sodobne glasbe nasploh, ansambel *Domaine musical*, kmalu za tem, leta 1958 z orkestrom Jugozahodnega radia (*Südwestfunk*) iz Baden-Badna, pa se je pričela tudi njegova bleščeča dirigentska kariera.

Njegovo delo je odločilno prispevalo k razvoju glasbe v 20. stoletju in navdihnilo generacije mladih glasbenikov. Z dirigiranjem si je prislužil 26 Grammyjev in vrsto drugih nagrad. Naj omenimo, da je bil na Wagnerjevem festivalu v Bayreuthu, kjer je sicer redno nastopal, glasbeni direktor ravno ob 100. obletnici prve produkcije *Nibelunškega prstana*.

Od leta 1977 do 1992 je bil direktor Inštituta za raziskave in koordinacijo akustične glasbe (IRCAM) v pariškem Pompidoujevem, kjer je ustanovil tudi znameniti ansambel Intercontemporain. Je častni član dunajskega Združenja prijateljev glasbe, Dunajskih filharmonikov in častni dirigent orkestra Berlinske državne kapele.

Gérard Grisey (1946–1998)

Rodil se je v Belfortu, v Franciji. Najprej je študiral na konservatoriju v nemškem Trossingenu in nato na *Conservatoire National Supérieur de Musique* v Parizu. Tam je prejel nagrade iz klavirske spremljave, harmonije, kontrapunkta, fuge in kompozicije, ki jo je štiri leta študiral pri Olivierju Messiaenu. Hkrati je obiskoval pouk kompozicije pri Henryju Dutilleuxu na *Ecole Normale de Musique* in se udeleževal mojstrskih tečajev za sodobno glasbo v Sieni in Darmstadtu pri Ligetiju, Stockhausnu in Xenakisu.

Dvakrat je bil štipendist Ville Medici v Rimu, leta 1973 pa je skupaj Tristanom Murailem, Rogerjem Tessierom, Michaelom Levinasom in Huguesom Dufourtom ustanovil skupino *L'Itinéraire*. V tem času je začel pisati spektralno glasbo.

V letih 1974/75 je študiral akustiko pri Emilu Leppu na pariški VI. univerzi, leta 1980 pa je deloval na pariškem IRCAM-u. Po krajšem bivanju v Berlinu je postal profesor teorije in kompozicije na Kalifornijski univerzi v Berkeleyu (ZDA), kjer je poučeval do leta 1986. Po vrnitvi v Evropo je leta 1987 dobil mesto profesorja kompozicije na Pariškem konservatoriju in poučeval na številnih seminarjih kompozicije po celem svetu.

Pri njem so naročale skladbe največje svetovne glasbene inštitucije in ansambli. Njegova najpomembnejša dela so: *Dérives*, *Jour*, *contre-jour*, *Tempus ex machina*, *Les Chants de l'Amour*, *Talea*, *Le Temps et l'écume*, *Le Noir de l'Etoile*, *L'Îcône paradoxale*, *Les Espaces Acoustiques*, *Vortex Temporum* in *Quatre chants pour franchir le seuil*.

Larisa Vrhunc (roj. 1967)

Slovenska skladateljica Larisa Vrhunc se je po končanem študiju glasbene pedagogike in kompozicije pri Marijanu Gabrijelčiču v Ljubljani izpopolnjevala še pri Jeanu Balissatu in Ericu Gaudibertu v Ženevi in pri Gilbertu Amyju v Lyonu. Študij je dopolnjevala s kompozicijskimi tečaji pri uglednih skladateljih, kot so Sofija Gubaidulina, Bryan Ferryhough, Michael Jarrel, Klaus Huber, S. Xu, Thomas Jennefelt, Bo Holten, Uroš Rojko, Fabio Nieder in Helmut Lachenmann.

Zaposlena je kot predavateljica glasbenoteoretskih predmetov na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete v Ljubljani. Za svoja dela je prejela nekaj domačih in tujih nagrad, med drugim tudi nagrado Prešernovega sklada za leto 2003.

Miroslav Srnka (roj. 1975)

Miroslav Srnka je bil rojen v Pragi. Tam je študiral muzikologijo in kompozicijo, slednjo na Praški umetnostni akademiji pri Milanu Slavickem. Obiskoval je izmenjalne študijske programe in tečaje pri komponistih, kot sta Ivan Fedele in Philippe Manoury (IRCAM).

Srnka je prejemnik nagrad Gideona Kleina (2001), Leoša Janáčka (2004), nagrade Ernst von Siemens za komponiste (2009) in nagrade fundacije Wilfried-Steinbrenner.

Berlinska državna opera je leta 2005 izvedla njegovo kratko opero *Zid*. Leta 2011 je bilo drugo njegovo tovrstno delo, ki nosi naslov *Make No Noise*, premierno uprizorjeno na Münchenskem opernem festivalu, uglasbitev otroških stripov z naslovom *Jakub Flügelbunt* pa je izvedla opera *Semper* v Dresdnu.

Pri njem skladbe naročajo in izvajajo vodilni interpreti sodobne glasbe, kot so Klangforum Dunaj, godalni kvartet Diotima, ansambla Modern in Intercontemporain, kvartet Arditti, David Robertson, Sylvain Cambreling, Magnus Lindberg in drugi.

Nina Šenk (roj. 1982)

Skladateljica Nina Šenk je po končanem študiju kompozicije in glasbene teorije na Akademiji za glasbo v razredu prof. Pavla Mihelčiča nadaljevala podiplomski študij kompozicije na Visoki šoli za glasbo Carl Maria von Weber v Dresdnu pod mentorstvom prof. Lotharja Voigtländerja in leta 2008 zaključila mojstrski študij na Visoki šoli za glasbo in gledališče v Münchnu v razredu prof. Matthiasa Pintscherja.

V času študija je prejela več nagrad: prva nagrada na natečaju Evropa v šoli za *Kvartet klarinetov* (2000), nagrada na natečaju Glasbeni julij na obali za *Klavirski trio* (2001), Evropska nagrada za najboljšo kompozicijo na festivalu *Young Euro Classic za Koncert za violino in orkester* (2004), Prešernova nagrada Akademije za glasbo za *Koncert za violino in orkester* (2004), prva nagrada na festivalu Weimarski pomladni dnevi sodobne glasbe (*Weimarer Frühjahrstage*) za skladbo *Movimento fluido* (2008).

Njene skladbe so bile izvedene na festivalih v Nemčiji (*Kasseler Musiktage, Weimarer Frühjahrstage, Zepernicker Randspiele, Rheinsberger Pfingstwerkstatt, Heidelberger Frühling*), na Ljubljanskem poletnem festivalu, Festivalih Slowind, Kogojevih dnevih in druge. Sodelovala je s številnimi orkestri in ansambli (Orkester Slovenske filharmonije, Komorni godalni orkester Slovenske filharmonije, Simfonični orkester RTV Slovenija, Orkester Staatstheater Cottbus, ansambel Modern, ansambel Mosaik, ansambel Unitedberlin, Pihalni kvintet Slowind ...). V sezonah 2008/2009 in 2009/2010 je bila Nina Šenk rezidenčna

skladateljica Orkestra Staatstheater Cottbus v Nemčiji.

Po naročilu mednarodnega projekta Evropski instrumentalni laboratorij (LIEU) in ansambla Slowind je bila jeseni 2010 krstno izvedena skladba ...*glitzert, flimmert, vergeht...* za sopran in tri ansamble (Slowind, Aleph, Altera veritas), sledile so še ponovitve v Parizu in Rigi.

Trenutno živi in deluje kot svobodna umetnica.

David Fulmer (roj. 1981)

Komponist, violinist in dirigent David Fulmer se pri svojih 30-tih letih uvršča med najbolj edinstvene glasbenike svoje generacije. Drzna kompozicijska estetika in izjemne izvajalske sposobnosti so mu prinesle vrsto mednarodnih priznanj.

Uspeh njegovega v Lincolnovem centru v New Yorku nagrajenega *Koncerta za violino* leta 2010 mu je na široko odprl vrata koncertnih prizorišč v Veliki Britaniji, Skandinaviji, drugod po Evropi, v Severni Ameriki in Avstraliji, kjer ga izvaja z največjimi in najpomembnejšimi orkestri. Njegov enourni ciklus za saksofon in ansambel z naslovom *On Night*, napisan za saksofonista Eliota Gattegna, je bil uvrščen na programe številnih mednarodnih festivalov.

Je prejemnik številnih nagrad in priznanj na mednarodnih tekmovanjih, pred kratkim pa je doktoriral na znameniti šoli Juilliard, kjer je kompozicijo študiral pri Miltonu Babittu in violino pri Robertu Mannu. Zelo tesno je vpleten v bogato glasbeno življenje New Yorka, kjer sodeluje z večino ansamblov in nastopa na tamkajšnjih najpomembnejših prizoriščih.

David Fulmer je tudi cenjen in iskan predavatelj o različnih glasbenih temah in nastopa na najrazličnejših konferencah.

Olga Neuwirth (roj. 1966)

Olga Neuwirth se je rodila v avstrijskem Gradcu. Pri sedmih letih se je začela učiti igranja na trobento. Kompozicijo je študirala pri Erichu Urbannerju na Dunajski akademiji za glasbo in upodabljajočo umetnost in pri Elinor Armer na Konservatoriju za glasbo v San Franciscu. V letih 1993/94 je študirala pri Tristanu Murailu in delovala v centru IRCAM. Na začetku svoje kariere je imela priložnost osebno spoznati Luigija Nona, s katerim je delila radikalno politično prepričanje.

Bila je rezidenčna skladateljica Flamskega kraljevega filharmoničnega orkestra, leta 2002 pa je imela enako vlogo skupaj s Pierrom Boulezom na Festivalu v Luzernu. Glavnino njenih stvaritev predstavljajo najrazličnejša dela za komorne sestave, ustvarila pa je tudi opero po filmu Davida Lyncha z naslovom *Izgubljena cesta (Lost Highway)*, na libreto nobelove nagrajenke Elfriede Jelinek. Delo je v Gradcu premierno izvedel ansambel Klangforum z Dunaja, sledile pa so ponovitve v Oberlinu (ZDA), New Yorku in Londonu.

Olga Neuwirth je članica Berlinske akademije znanosti in umetnosti.

Kaija Saariaho (roj. 1952)

Finska skladateljica Kaija Saariaho je študirala kompozicijo na Akademiji Sibelius v Helsinkih pri Paavu Heininenu, kasneje pa v Darmstadtu in Freiburgu im Breisgau pri Brianu Ferneyhoughu in Klausu Hubru.

Za njena dela iz osemdesetih let je značilen občuten in pretanjen kompozicijski slog. Njena lirika podlega le subtilnim preobrazbam. Za dosego takšnih rezultatov se je posvetila študiju novih izvajalskih tehnik tako v inštrumentalni kakor tudi v elektronski glasbi (IRCAM).

Prve mednarodne uspehe so ji prinesle skladbe *Verblendungen* za orkester in zvočni posnetek (1982–84), *Lichtbogen* za komorni ansambel in živo-elektroniko (1985/86) ter *Nymphéa* (1987), naročilo Lincolновеga centra za kvartet Kronos.

V devetdesetih letih je njena glasba postala bolj ekspresivna, pogosto hitrejša v njenih melodičnih fluktuacijah. Ritmični elementi so postali močnejši, še vedno pa je bilo na prvem mestu obravnavanje zvočnih barv.

Poleg vrste skladb za ugledne izvajalce (Gidon Kremer, Dawn Upshaw, orkester iz Clevelanda, Karita Mattila, Sir Simon Rattle, Berlinski filharmoniki) se je Kaija Saariaho dvakrat izjemno uspešno preizkusila tudi v opernem svetu. Njena opera *L'Amour de loin* v režiji Petra Sellarsa je leta 2000 dosegla fantastičen uspeh na Salzburških poletnih igrah, podobno pa se je zgodilo tudi z njeno drugo opero z naslovom *Adriana Mater*, ki jo je izvedla Opera Bastille v Parizu leta 2006. Njena tretja opera *Emilie* je bila prvič postavljena leta 2010 v Lyonski operi, ponovljena pa v Amsterdamski operi.